

Prima instanță: Judecătoria Vulcănești
Judecător: I. Botezatu
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul
Judecători: N. Bondarenco, V. Movilă, T. Dimitriadi

Dosarul nr. 2ra-1299/15

ÎN C H E I E R E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piteli Nadejda împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2014, prin care a fost modificată hotărîrea Judecătoriei Vulcănești din 20 noiembrie 2013,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2013, Piteli Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitînd repararea prejudiciului care constă din despăgubirile morale în sumă de 191 360 lei, despăgubirile materiale în sumă de 1 831,60 lei, cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 2 700 lei, cauzate prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii Piteli Nadejda a invocat că, prin sentința Judecătoriei Vulcănești din 05 noiembrie 2008 a fost achitată pe art. 195 alin. (2), art. 361 alin. (2) Cod Penal din lipsa în acțiunile ei a componenței infracțiunii.

Prin deciziile Curții de Apel Cahul din 27 ianuarie 2010 și a Curții Supreme de Justiție din 28 iulie 2010 sentința de achitare a fost menținută. În perioada urmăririi penale și a procedurii judiciare, din martie 2005 pînă în luna iulie 2010, reclamanta ilegal a fost recunoscută în calitate de bănuită, apoi în calitate de învinuită pentru o infracțiune deosebit de gravă. Astfel a semnat angajamentul de nepărsire a localității, organele au pus sechestru pe casa de locuit, i-au ridicat documentele din contabilitate și alte acte ale ÎI „Piteli N”. De multe ori, atît reclamanta cît și membrii familie ei au fost supuși interogărilor, în urma cărora mama ei Ivanoglo Maria s-a îmbolnăvit din cauza unor dereglări psihice, apoi la 02 octombrie 2006 a decedat.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale colaboratorului procuraturii, procedura penală

a durat mai bine de cinci ani, cauzându-i reclamantei prejudicii morale și materiale. În această perioadă reclamanta a avut nevoie de îngrijiri medicale, a suferit mult, a rămas și fără mamă dar și atitudinea prietenilor, vecinilor s-a schimbat față de reclamantă.

Prin hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 20 noiembrie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul lui Piteli Nadejda compensația pentru repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, compensația pentru repararea prejudiciului material în sumă de 3159,65 lei și 2 700 lei pentru asistența juridică. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2014, a fost respins apelul declarat de Piteli Nadejda, a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 20 noiembrie 2013 în sensul micșorării prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul nadejdei Piteli de la suma de 50000 lei până la 30000 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Nefiind de acord, la 27 martie 2015 Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitând cu titlu principal – casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, cu titlu secundar – modificarea actelor judecătorești menționate, în sensul diminuării sumelor acordate cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral și material cauzat.

În motivarea recursului a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Consideră recurentul că instanțele inferioare la determinarea cuantumului sumelor acordate cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral și material cauzat, au aplicat eronat normele de drept material.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 20.01.2015 (f.d. 253 vol. I), cât și faptul că conform avizului de recepționare recurentul a recepționat decizia la 27.01.2014 (f.d. 260 vol. I), recursul se consideră declarat în termen.

La 12 mai 2015, Procuratura Generală a prezentat referință pe marginea recursului declarat de Ministerul Justiției, solicitînd admiterea recursului.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or nu s-a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanțele inferioare, respectiv nu constituie temei de casare a actelor contestate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al RM ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță